

PATENDIAMET

EUIPO
 EUROOPA LIIDU
 INTELEKTUAALOMANDI AMET

Kaubamärgi valik ja kaitsmine

Janika Kruus

Patendiamet / peaekspert

28.04.2022

Intellektuaalomand

tähendab õigusi inimese vaimse ja intellektuaalse tegevuse tulemustele

Autoriõigus

Patendiamet

Eesti Autorite Ühing

Autoriõigusega kaasnevad õigused

 kollektiivse
 esindamise
 organisatsioonid

Tööstusomandi õigus

Patendiamet

- Leiutised
Patendid
Kasulikud mudelid
- **Kaubamärgid**
- Tööstusdisainilahendused
- Geograafilised tähised (ka Põllumajandus- ja Toiduamet)
- Mikrolülituse topoloogia

- Ärisaladus (Konkurentsiamet)
- Domeeninimed (Eesti Interneti Sihtasutus)

Mis on kaubamärk?

- Kaubamärk on tähis, mille järgi tarbija eristab ettevõtja kaupa või teenust konkurentide omast
- Kaubamärk peab olema eristusvõimeline
- Hea kaubamärk annab võimaluse eristuda ja oma turuosa hoida

3

Kaubamärgi liigid

- **Sõnamärk** koosneb ainult sõnalisest osast:

COCA-COLA

- **Kujutismärk** koos sõnalise osaga
(reg. nr 39018)

4

Kaubamärgi liigid

- **Kujutismärk**
(reg. nr 44130)

- **Ruumiline märk**
(reg. nr 06799)

5

Kaubamärgi liigid

- **Helimärk** failina
või noodikirjas
(EUTM nr 001040955)

- **Erilisemad kaubamärgiliigid:**

asendimärk, mustrimärk, liikumismärk,
multimeediamärk, hologramm-märk

<https://www.epa.ee/et/kaubamargid/kaubamargiliigid>

6

Kaubamärgi õiguskaitse ulatus

Õiguskaitse ulatuse aluseks on:

- kaubamärgi kujutis või fail
- klassifitseeritud kaupade/teenuste loetelu
- territoorium, kus märk on kaitstud

www.epa.ee

Kaubamärgid → Kaupade ja teenuste klassifitseerimine

Kaupade/teenuste andmebaas [TMclass](#)

7

Miks taotleda kaitset kaubamärgile?

- Kaubamärgi registreerimine ei ole kohustus, vaid võimalus kaitsta eristusvõimelist tähist
- Kaitse võib olla vajalik nii pahauskse kui ka heauskse tegevuse vastu
- Kaubamärgi registreerimine ei ole vahend konkurentsivabaduse piiramiseks

8

Nõuded kaubamärgile

- Absoluutsed õiguskaitset välistavad asjaolud (kaubamärgiseaduse § 9)
- Suhtelised õiguskaitset välistavad asjaolud (kaubamärgiseaduse § 10)

<https://www.riigiteataja.ee/akt/119032019048>

9

Absoluutsed õiguskaitset välistavad asjaolud KaMS § 9

(1) *Õiguskaitset ei saa tähis:*

2) *millel puudub eristusvõime;*

3) *mis koosneb üksnes kaupade või teenuste liiki, kvaliteeti, hulka, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu, kaupade tootmise või teenuste osutamise aega või kaupade või teenuste teisi **omadusi näitavatest tähistest.***

10

Näited (eristusvõimetud/kirjeldavad tähised)

- **VIRU CAFÉ-BAR** (*kondiitritooted*)
- **Tartu Joogakeskus** (*tervisklubiteenused*)
 - **3EPHO** (*rv reg. nr 1367503 alkohol*)
 - **Fish & Wine** (*toitlustus*)
- **БЕЧЕР** (*rv reg. nr 1415990 kosmeetika*)
 - **heategu.ee** (*heategevus*)
 - **ŠOKS** (*maiustused*)
 - **HÄÄ MEKK** (*toidukaubad*)
 - **Zakon24** (*juriidilised teenused*)

11

Näited (eristusvõimetud/kirjeldavad tähised)

Rv reg. nr 812790

maiustused

E U R O P A

Rv reg. nr 1110621

kosmeetika*kuivikud*

12

Näited (eristusvõimetud/kirjeldavad tähised)

SPORT

ajakirjad

Credit24

EUTM nr 017941316

finantsteenused

Euroopa Kohtu otsus [C-404/20P](#)

Värske ja hea

toidukaubad

**СПЕЦ
ПОСОЛ**

Rv reg. nr 1554459; kala

Absoluutsed õiguskaitset välistavad asjaolud KaMS § 9

(1) Õiguskaitset ei saa tähis

5) mis koosneb üksnes kujust või

muust omadusest, mis tuleneb

kauba enda olemusest või mis on

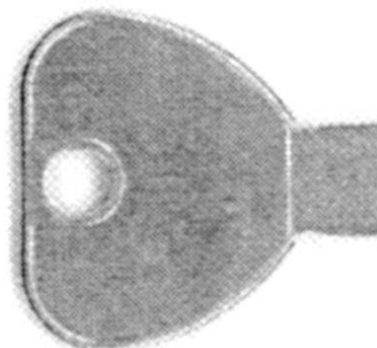
vajalik tehnilise tulemuse

saavutamiseks või mis annab

kaubale märkimisväärse väärtuse;

Rv reg nr 845537

võtmed

Absoluutsed õiguskaitset välistavad asjaolud KaMS § 9

(1) Õiguskaitset ei saa tähis:

6) mis oma olemuselt võib tarbijat eksitada kaupade või teenuste /.../ omaduste suhtes;

Eksitavuse ja kirjeldavuse hindamisel
arvestatakse seost nende kaupade või
teenustega, mida kaubamärgiga tähistatakse.

15

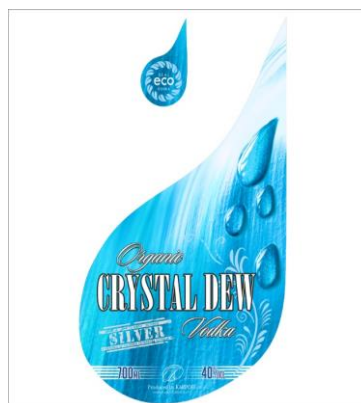
Näited (tähised ei ole kirjeldavad ega eksitavad)

- **APPLE** arvutid (reg. nr 10647)
- **mp3** kosmeetika (rv reg. nr 832149)
- **ValgeKlaar** seadmete paigaldus ja hooldus
(reg. nr 51527)
- **WINDOWS** arvutiprogrammid (reg. nr 24255)
- **Chocolate** mobiiltelefonid (reg. nr 45048)
- **ХАЛВА** laenud, kindlustus (rv reg. nr 1461829)

Näited (eksitavad tähised)

- Rv reg nr 755465;
*puhastus- ja poleer-
vahendid* – eksitav sõna:
kosmeetika.
- *brändi, džinn, rumm* –
eksitavad sõnad: *vodka,*
real eco vodka.

Hebekeas NC Kosmeetika

17

Absoluutsed õiguskaitset välistavad asjaolud KaMS § 9

(1) Õiguskaitset ei saa tähis:

7) mis on vastuolus avaliku korra või heade tavadega;

Näited:
alkoholi müük

18

Näited (vastuolu avaliku korra või heade tavadega)

- **Salaviin** (3 taotlust);
- Деревенский самогон
alkohol

OPIUM LOUNGE

- **Arvevabrik**
raamatupidamistarkvara

- *baariteenused*

19

Absoluutsed õiguskaitset välistavad asjaolud KaMS § 9

(1) Õiguskaitset ei saa tähis:

8) mille registreerimisest tuleb keelduda tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni artikli 6ter alusel /.../;
näiteks riikide lipud, vapid jm sümboolika.

20

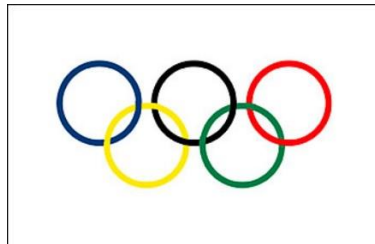
Absoluutsed õiguskaitset välistavad asjaolud KaMS § 9

(1) Õiguskaitset ei saa tähis:

9) mis sisaldab lippu, vappi või muud sümbolit, /.../mille registreerimine on vastuolus avaliku huviga /.../;

näiteks märgid, mis sisaldavad sõna **OLYMPIA** või

olümpiamängude
sümboolikat.

21

Absoluutsed õiguskaitset välistavad asjaolud KaMS § 9

(1) Õiguskaitset ei saa tähis:

9¹) mis sisaldab kõrge sümboolse väärtusega tähist;

• PRONKSSÕDUR

trükised, rõivad, õlu, alkoholjoogid

(menetlus toimus 2007. aastal)

Absoluutsed õiguskaitset välistavad asjaolud KaMS § 9

(1) Õiguskaitset ei saa tähis:
12) mille kasutamine on keelatud
muu seaduse või rahvusvahelise
lepingu järgi.

Genfi (I) konventsioon haavatud ja haigete sõjaväelaste
olukorra parandamise kohta maismaal, art. 53:
*embleemi või tähist Punane Rist /.../ ei või kasutada
üksikisikud, avalikud või eraõiguslikud organisatsioonid,
firmad või äriühingud /.../.*

Suhtelised õiguskaitset välistavad asjaolud KaMS § 10

Vaidlustamise korral (st **Patendiamet ei kontrolli
varasemaid õigusi**) ei saa õiguskaitset kaubamärk, mis
on identne või sarnane:

- varasema kaubamärgiga, mis on saanud õiguskaitse
identsete/samaliigliste kaupade/teenuste
tähistamiseks;
- varasema ärinimega, kui ettevõtja tegevusala kuulub
samasse valdkonda kauba/teenusega, mille
tähistamiseks kaubamärki kasutatakse või kavatsetakse
kasutada.

Vt iga kuu esimesel tööpäeval [Kaubamärgilehte](#)

Näited (sarnased märgid)

- Reg. nr 19813 vs
taotlus nr M200401822
lukud ja nende müük
- Reg. nr 31297

vs

rv reg nr 1401551

SVOBODA*kosmeetika*

25

Näited (sarnased märgid)

- Rv reg. nr 851774

vs

- rv reg. nr 754410 *nahkkaubad*

- Reg. nr 41500

vs

- taotlus nr M200400727

kauba-
transport

26

Näited (sarnased ärinimed/märgid)

- Ärinimi **OÜ Lydia Hotel** vs kaubamärk **LYDIA**
registrikood 14004970 tootlus nr M201601092

lumina
KVARTAL

LUMENA
KINNISVARABÜROO

- Reg. nr 56606 vs taotlus nr M201900188
kinnisvarateenused

27

Näited (sarnased märgid)

- ELi km nr 010191195 vs taotlus nr M201800281

toidulisandid, dieetained

MONACHOL

28

Suhtelised õiguskaitset välistavad asjaolud KaMS § 10

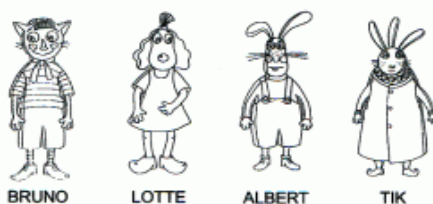
Vaidlustamise korral (**st Patendiamet ei kontrolli varasemaid õigusi**) ei saa õiguskaitset kaubamärk, mille kasutamine kahjustab varasemat õigust nimele, isikuportreele, kinnistu nimetusele, arhitektuuriobjekti nimetusele või kujutisele, **autoriõiguse** või tööstusomandi esemele või muud varasemat õigust.

29

Näited (autoriõiguse objektid)

• *Lotte tegelased:*

reg. nr 49700

• **AGNES GABRIEL VIIMNE RELIIKVIA**

reg. nr 42940

30

Näited (autoriõiguse objektid)

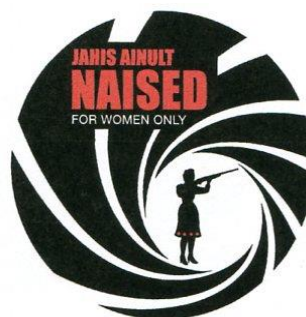
Rv reg. nr 976145

Reg. nr 29546

31

Näited (autoriõiguse objektid)

[TOAKi otsus nr 1643-o](#)

Mida veel arvestada kaubamärgi valikul?

- Hea kaubamärk on kaubale või teenusele viitav, mitte otseselt kirjeldav.
- Oluline on hinnata, kas tähis peaks jääma kõigile vabaks kasutamiseks või mitte.
- Originaalne tähis jääb tarbijale paremini meelde kui see, mida kasutavad paljud.

33

Halvad valikud

- **24** (272 märki)
- **Abi** (90 märki)
- **Meister/Master** (338 märki)
- **Maailm** (136 märki)
- **Hansa** (175 märki)
- **Reval** (65 märki)

34

Head näited

- Jaanuari kaubamärk: (reg. nr 60477, omanik MyPak Solutions OÜ) *pakendiringlus*
- Veebruari kaubamärk: **OLELA** (reg. nr 60639, omanik OLELA OÜ) *majutusteenused*
- Märtsi kaubamärk: **ERIPESA** (reg. nr 60618, omanik Agnes Aasmäe) *erivajadustega laste õppevahendid ja õpetamine*

Head näited

- Aprilli kaubamärk: (reg. nr 60805; omanik Eesti Punane Rist) *heategevuslik müük*
- **Juust – iga piima unistus** (reg. nr 54265; omanik Andre Farm OÜ) *juust, juustutooted*
- **Sinu tervis on meie südameasi** (reg. nr 54060; omanik Pharma Holding OÜ) *meditsiiniteenused*

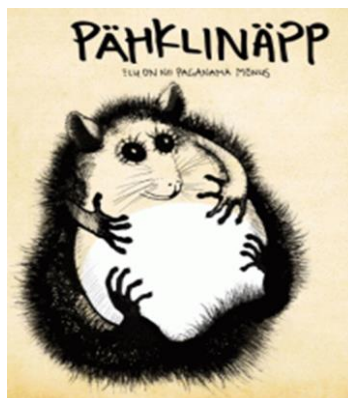
Head näited

- Reg. nr 37886;
omanik Koolibri AS;
õppekirjanduse kirjastamine.

KOOLIBRI

- Reg. nr 52003;
omanik Alis Co Estonia OÜ;
pähklid

37

Head näited

- Reg. nr 46969 **tuhat ja tuline**
- Reg. nr 46972 **püha müristus**
omanik Ruf OÜ; *pürotehnilised tooted.*

- Reg. nr 53313
omanik OÜ Home Decor Baltics;
toitlustus

38

Ida-Virumaa näited

- Reg. nr 41246

omanik Viru Keemia Grupp AS

- Reg. nr 43781 **ENERGOREMONT**

omanik Enefit Solutions AS

- Reg. nr 40956

omanik TNC-Components OÜ

Ida-Virumaa näited

- Reg. nr 24158

omanik OÜ Viru Rand

- Reg. nr 54064

PÕLEVA KIVI

omanik Alutaguse Rattaklubi MTÜ

Ida-Virumaa näited

- Reg. nr 55177, 55179, 58033, 58035

omanik Purtse Pruulikoda OÜ

**TUHAMÄGI, LÄÄNEMERE RAPSOODIA,
METSİK IDA, LAINE MURDJA**

- Reg. nr 48061

omanik

AS Toila Sanatoorium

Riigisisene kaitse Eestis

- taotlus Eesti Patendiametile

www.epa.ee

Kaubamärgid → Kuidas saada kaubamärgile
kaitset?

- kaubamärk hakkab kehtima Eesti Vabariigi
territooriumil

Kiirendatud menetlus

- Taotlus esitatakse e-portaali kaudu
- Kaubamärgi liik on sõnamärk, kujutismärk (sh sõnalise osaga) või ruumiline märk
- Kaupade/teenuste loetelus on kuni 60 nimetust, mis on olemas andmebaasis [TMclass](#)
- Lõiv tasutakse kohe
- Taotlus vastab kaubamärgiseaduses ja -määruses sätestatud nõuetele, sh **on eristusvõimeline**

<https://www.epa.ee/et/kaubamargid/kiirendatud-menetlus>

Eri võimalused välisriikides

- kaubamärk vastava välisriigi ametis
- Euroopa Liidu kaubamärk
- rahvusvaheline kaubamärk Madridi protokollil alusel

Riigisisene kaubamärk välisriigis

- taotlus tuleb esitada kohalikule patendi- või kaubamärgiametile
- taotlus peab olema kohalikus keeles
- võib olla vajalik patendivolniku teenus
- kaubamärk hakkab kehtima konkreetsel territooriumil

<https://www.epa.ee/et/kuidas-saada-kaubamargile-kaitset/kuidas-saada-kaubamargile-kaitset-valisriikide-ametite-kaudu>

45

Euroopa Liidu kaubamärk

- taotlus tuleb esitada EUIPOle Alicante
- taotlus võib olla eesti keeles, teiseks keeleks ameti töökeel (inglise, prantsuse, hispaania, saksa, itaalia)
- taotluse saab esitada [e-taotlusena](#)
- kaubamärk kehtib ELis tervikuna

<https://www.epa.ee/et/kuidas-saada-kaubamargile-kaitset/kuidas-saada-kaubamargile-kaitset-euroopa-liidu-kaubamargisusteemi>

46

Rahvusvaheline kaubamärk Madridi protokoli alusel

- taotlus tuleb esitada WIPOle (Maailma Intellektuaalomandi Organisatsioon Genfis)
- taotlus tuleb esitada [Patendiameti](#) (inglise keeles) või [EUIPO](#) vahendusel
- taotlus põhineb päritolumaa (Eesti või ELi) taotlusel või registreeringul
- kaubamärk kehtib taotleja poolt valitud riikides

<https://www.epa.ee/et/kuidas-saada-kaubamargile-kaitset/kuidas-saada-kaubamargile-kaitset-rahvusvahelise-registreerimise>

Taotluslõivud

- Eestis: 145 EUR (üks klass), 45 EUR (iga lisaklass),
- ELis: e-taotlus 850 eurot (üks klass), teine klass 50 eurot, alates kolmandast klassist 150 eurot iga lisaklass
- Madridi süsteemi puhul sõltuvad lõivud eri asjaoludest, vt [lõivukalkulaatorist](#)

Otsingud

www.epa.ee Kaubamärgid → Andmebaasid

- **Patendiameti andmebaas** (kehtivad ainult Eestis)
- **eSearch plus** – ELi kaubamärgid (kehtivad kogu ELis, k.a Eestis)
- **TMView** – eri riikide andmebaasid
- [Äriregistri andmebaas](#)

49

VKE fond 2022.aastal

- VKEdel võimalus saada kompensatsiooni kaubamärgi, disaini, patendi lõivudest 50-75%
- Kehtib Eesti, EUIPO, WIPO ja teiste ELi liikmesriikide ametite lõivude kohta
- Toetuse taotus tuleb esitada EUIPOle enne kaubamärgi, disaini, patendi taotluse esitamist
- Toetustaotlusi saab esitada 16. detsembrini
<https://euipo.europa.eu/ohimportal/et/online-services/sme-fund>

Lisateave

- [Patendiameti veebileht](#)
- [Patendiameti ajaveeb](#)
- [Infotrükised](#)
- Kaubamärgi tasuta konsultatsioonid:
tel. 6277 937 (kell 9.00–13.00), kaubamark@epa.ee
- [Tööstusomandi Apellatsioonikomisjon](#)
- [Patendivolinikud](#)

51

PATENDIAMET

Aitäh!

Janika.Kruus@epa.ee